

Obsah

Předmluva	4
Židovské dějiny a myšlení od biblických dob do současnosti (Vladimír Sadek)	
I. Doba biblická, pobiblická, vznik judaismu	
<i>Příchod izraelských kmenů</i>	5
<i>Odchod z Egypta do Země zaslíbené</i>	6
<i>Davidovo a Šalomounovo království</i>	7
<i>Izraelské a judské království</i>	7
<i>Zánik judského království</i>	8
<i>Dynastie Hasmonejců</i>	9
<i>Židovská společnost v době římské nadvlády</i>	10
<i>Protiřímské povstání</i>	11
<i>Židovská představa o Bohu</i>	12
<i>Prosazování monoteismu v židovském společenství</i>	13
<i>Části hebrejské Bible</i>	13
<i>Další verze Bible</i>	15
<i>Talmud – jednotící pouto Židů v diaspoře</i>	16
<i>Mišna</i>	16
<i>Talmud babylónský a Talmud jeruzalémský</i>	17
<i>Obsah Talmudu</i>	18
<i>Nábožensko-právní literatura</i>	18
<i>Vznik synagogy</i>	19
II. Od středověku po emancipaci	
<i>Gaonské období</i>	19
<i>Židovská učenost pod vlivem islámu</i>	20
<i>Zlatý věk židovské vzdělanosti</i>	21
<i>Židovská učenost v křesťanském Španělsku</i>	22
<i>Marranos</i>	22
<i>Sefardská mystika</i>	23
<i>Utváření aškenázského židovstva</i>	24
<i>Právní postavení aškenázských Židů</i>	25
<i>Duchovní klima v aškenázské oblasti</i>	26
<i>Autority aškenázských Židů</i>	27
<i>Chasidismus</i>	28
III. Od emancipace Židů do současnosti	
<i>Rušení diskriminačních opatření</i>	28

<i>Židovské osvícenství</i>	29
<i>Reforma kultu</i>	30
<i>Obtíže emancipace</i>	30
<i>Židovská emigrace z Evropy</i>	31
<i>Zrod sionismu</i>	31
<i>Znovuosídlování historické vlasti</i>	32
<i>Stát Izrael</i>	33

Židé v Čechách a na Moravě (Jiřina Šedinová)

I. Židé v českých zemích v 10. – 15. století

<i>Nejstarší židovské osídlení</i>	35
<i>Právní a sociální postavení Židů ve středověku</i>	36
<i>Privilegia Přemysla Otakara II.</i>	36
<i>Důsledky odlišného právního postavení Židů</i>	37
<i>Nejstarší židovská literatura u nás</i>	38

II. Židé v českých zemích v 16. – 17. století

<i>Vznik venkovského židovského osídlení v Čechách</i>	39
<i>Poddanská židovská města na Moravě</i>	39
<i>Vnitřní organizace židovských obcí</i>	40
<i>Organizace židovských obcí v Čechách a na Moravě</i>	41
<i>Renesance – „zlatý věk“ židovských dějin</i>	42
<i>Náboženští učenci 16. – 17. století</i>	43
<i>Světské židovské spisy</i>	44
<i>Židé v období třicetileté války</i>	44
<i>Restrikční opatření</i>	45

III. Židé v českých zemích v 18. – 20. století

<i>Protižidovská nařízení</i>	46
<i>Osvícenský absolutismus a Židé</i>	47
<i>Liberální směr židovské vzdělanosti</i>	48
<i>Tradiční židovská vzdělanost</i>	50
<i>Židovské kroužky a spolky</i>	50
<i>Sionistické hnutí</i>	52
<i>Židé v Československé republice</i>	53

Persekuce a vyhlazení Židů za 2. světové války

(I. – V., VIII. Miroslav Kárný, VI. – VII. Anita Franková)

I. Konečné řešení „židovské otázky“

<i>Genocida, holocaust, šoa</i>	55
<i>Konference ve Wannsee</i>	55
<i>Továrny na smrt</i>	56

II. Cesty ke „konečnému řešení“	
<i>Protižidovská ideologie</i>	57
<i>Norimberské zákony</i>	57
<i>Říšský pogrom</i>	59
<i>Tragédie židovských uprchlíků</i>	60
III. Židé v Protektorátu Čechy a Morava	
<i>Židovské vystěhovalectví</i>	60
<i>První zákazy povolání</i>	61
<i>Vyvlastňování židovského majetku</i>	62
<i>Ghetto bez zdí</i>	64
<i>Veřejné označení Židů</i>	64
IV. Deportace na východ	
<i>Zničení vysídlením</i>	66
<i>Akce Nisko</i>	66
<i>Transporty do ghetta v Lodži a v Minsku</i>	67
V. Koncentrační tábor Terezín	
<i>Soustředovací a průchozí tábor</i>	69
<i>Propagandistická úloha Terezína</i>	70
<i>Život a smrt v Terezíně</i>	70
<i>Možnost a nemožnost odporu</i>	71
<i>Kultura v terezínském ghettu</i>	72
<i>Děti v Terezíně</i>	73
<i>Proměny Terezína</i>	74
<i>Terezínský rodinný tábor v Birkenau</i>	74
<i>Návštěva delegace Mezinárodního výboru Červeného kříže v Terezíně a její důsledky</i>	76
<i>Transporty smrti</i>	76
VI. Židé v armádách protihitlerovské koalice	
<i>Odboj Židů na Východě</i>	77
<i>Odboj Židů v západních armádách</i>	78
<i>Židovská brigáda</i>	78
VII. Povstání ve východních ghettech a vyhlazovacích táborech	
<i>Povstání ve varšavském ghettu</i>	79
<i>Povstání v Treblince</i>	80
<i>Povstání v Sobiboru</i>	80
<i>Povstání v bialystockém ghettu</i>	81
<i>Povstání v Osvětimi</i>	81
VIII. Bilance	81

Antisemitismus – nejsetrvalejší zášť v dějinách lidstva (Leo Pavlát)

I. Antisemitismus ve starověku

<i>Pojem antisemitismu</i>	83
<i>Řecko a Řím</i>	83

II. Antisemitismus ve středověku a na prahu novověku

<i>Antijudaismus církve</i>	84
<i>Utváření antisemitských stereotypů</i>	85
<i>Diskriminace Židů</i>	85
<i>Ekonomické důvody středověkého antisemitismu</i>	87
<i>Antijudaismus Martina Luthera</i>	88

III. Projevy antisemitismu ve středověku a novověku

<i>Zřizování ghett</i>	88
<i>Odlišující znamení</i>	89
<i>Obvinění ze znesvěcení hostie</i>	90
<i>Obvinění z rituálních vražd</i>	90
<i>Obvinění z šíření nemocí</i>	91
<i>Nucená převýchova, omezování porodnosti</i>	91
<i>Nucený křest</i>	92
<i>Vyhánění ze země</i>	92
<i>Legenda o bludném Židovi</i>	93
<i>Pogromy</i>	94

IV. Antisemitismus v období emancipace Židů

<i>Příčiny moderního antisemitismu</i>	94
<i>Antisemitismus protikapitalistický</i>	96
<i>Obviňování Židů z mravního úpadku společnosti</i>	96
<i>Antisemitismus křesťanských socialistů</i>	96
<i>Antisemitismus protirevoluční</i>	97
<i>Antisemitismus nacionální a Dreyfusova aféra</i>	98
<i>Idea světového židovského spiknutí</i>	98
<i>Protokoly sionských mudrců</i>	99
<i>Antisemitismus rasový</i>	100

V. Antisemitismus za 2. světové války a po ní

<i>Nacistický antisemitismus</i>	101
<i>Popírání holocaustu</i>	101
<i>Nový postoj křesťanů</i>	102
<i>Antisemitismus v komunistických zemích</i>	102
<i>Protiizraelský antisemitismus</i>	103
<i>Antisemitismus v současnosti</i>	104

Židovské tradice a zvyky (I. – VI. Alexandr Putík a Leo Pavlát, VII. Jiří Fiedler)**I. Zásady judaismu***Náboženské příkazy* 105*Modlitba, studium, dobré činy* 105**II. Židovská modlitba, její místo a čas***Židovský kalendář* 107*Den všední a sváteční* 107*Synagoga* 108*Rozdělení židovských bohoslužeb* 109*Zvláštnosti židovské modlitby* 110*Ranní modlitba všedního dne* 111*Odpolední a večerní modlitba všedního dne* 112*Požehnání* 112**III. Svátky předepsané Tórou***Šabat* 112*Vysoké svátky* 116*Pesach* 118*Šavu'ot* 120*Sukot, Šemini aceret a Simchat Tora* 121**IV. Náboženské slavnosti***Chanuka* 123*Purim* 123*Lag be-omer, Tu bi-ševat* 124**V. Smuteční dny** 125**VI. Běh života a domácí zvyklosti***Narození* 125*Dospělost* 126*Manželství* 127*Židovský dům* 128*Židovské stravovací zvyklosti* 128*Úmrtí* 129**VII. Židovský hřbitov***Umístění židovských hřbitovů* 130*Typy židovských náhrobků* 131*Hebrejské nápisy a symboly* 131*Židovské hřbitovy v České republice* 132**Doporučená literatura** 133